

ABIKS VETERINAARARSTILE

veterinaarravimite kasutamine

Veterinaarravimite nõuetekohase korrektse kasutamisega täidab veterinaararst olulist rolli looma ja inimese tervise ning toiduohutuse tagamisel. Käesolev infomaterjal, lisaks kehtivatele valdkonna Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktidele, aitab veterinaararstil end selles rollis kindlamini tunda. Varasemalt on põllumajandusministeeriumi poolt välja antud loomapidajale mõeldud abistav infomaterjal veterinaarravimite kasutamise kohta farmis.

Ravimid

Ravimiseaduse mõistes on **ravim** igasugune aine, mis on mõeldud haiguse või haigussümptomi vältimiseks, diagnoosimiseks, ravimiseks või haigusseisundi kergendamiseks inimesel või loomal, samuti inimese või looma elutalitluse taastamiseks või muutmiseks farmakoloogilise, immunoloogilise või metaboolse toime kaudu.

Eestis võib müüa ja kasutada ainult ravimeid, millele Raviamet või Euroopa Komisjon on väljastanud müügiluba või millele Raviamet on väljastanud ühekordse sisseveoloa ja kasutamisloa, samuti apteegis arsti või veterinaararsti väljastatud retsepti alusel valmistatud ravimeid. Kõik müügiluba omavad ravimid on kantud ravimiregistrisse.

Ravimiregister

Ravimiregistri leiate Raviameti kodulehelt. Eraldi register on veterinaarravimitele http://193.40.10.165/register/register.php?keel=est&inim_vet=vet ja humaanravimitele http://193.40.10.165/register/register.php?keel=est&inim_vet=inim.

Raviamet
Finnish Agency of Medicines

Raviametist Inimestel kasutatavad ravimid Veterinaarravimid Bioloogilised preparaadid Lähiteenid Õigusaktid Järelevalve

Uudised

Ravimiohutus

Tõrakeraskused

OTSI RAVIMIT
müügiloa humanravim

OTSI APTEEKI

KLIENTPORTAAL

Registrid

Humaanravimite register
Veterinaarravimite register
Tegevuslubade register
Koodikeskus
Euroopa Liidus tsentraliseeritud registreeritud ravimid
EL kliiniliste uuringute register

Teatised

Ravimi kõrvaltoime teatis
Teatius toote maaratlemiseks
Tead puudusest ravimikaitteja tegevuses
Tead ravimi kvaliteediprobleemist või valest raviminfost
Veterinaarravimi kõrvaltoime teatis

Kriisikontakt

Veterinaarravimite registri ja ravimiregistri linkidelt avaneb otsingumootor. Päringut saab teha vabalt valitud välja järgi.

Eesti veterinaarravimite register

Ravimi nimetus:	<input type="text"/>
Toimeaine eesti keeles:	<input type="text"/>
Toimeaine inglise keeles:	<input type="text"/>
Toimeaine ladina keeles:	<input type="text"/>
ATC kood:	<input type="text"/> ATC-puu
Müügiloa hoidja:	<input type="text"/>
SPC registreerimise aeg alates (pp.kk.aaaa):	<input type="text"/> kuni (pp.kk.aaaa): <input type="text"/>
PIL registreerimise aeg alates (pp.kk.aaaa):	<input type="text"/> kuni (pp.kk.aaaa): <input type="text"/>
Näidustus:	<input type="text"/>
<input type="button" value="Otsi"/>	
Lisaks saab otsida müügiloa andmete alusel.	
Müügiloa number:	<input type="text"/>
Müügiloa väljastamise aeg alates (pp.kk.aaaa):	<input type="text"/> kuni (pp.kk.aaaa): <input type="text"/>
<input type="button" value="Otsi"/>	

Päringu tulemusena kuvatakse ravimpreparaadi põhiandmed (ravimi nimetus, toimeaine, loomaliigid, keeluaeg ja näidustused jne) ning viited ravimi omaduste kokkuvõttele (SPC) ja pakendi infolehele (PIL). SPC ja PIL sisaldavad üksikasjalikumat teavet konkreetse ravimi omaduste, kasutamise ja säilitamise kohta. Ravimgruppide otsingut võimaldab ATCvet kood.

ATCvet kood (anatoomilis-terapeutilis-keemiline kood)

Esimene aste jaotab ravimid 15 anatoomilisse põhigruppi vastavalt elundile või elundsüsteemile, millesse nad toimivad. Igas grupis jagunevad toimeained vastavalt terapeutilisele kasutusele ja keemilisele struktuurile. Iga toimeaine on defineeritud viieastmelise koodi kaudu. ATC koodid on üldjoontes inim- ja veterinaarravimitel sarnased, veterinaarravimite puhul algab kood Q-tähga.

ATCvet 1. aste	Nimetus	ATC
QA	Seedekulgla ja ainevahetud	A
QB	Veri ja vere loomeorganid	B
QC	Kardiovaskulaarsüsteem	C
QD	Dermatoloogias kasutatavad ained	D
QG	Urogenitaalsüsteem ja suguhormoonid	G
QH	Süsteemsed hormoonpreparaadid, v.a suguhormoonid ja insuliinid	H
QI	Immunoloogilised ained	-
QJ	Infektsioonivastased ained süsteemseks kasutamiseks	J
QL	Kasvajavastased ja immuunomoduleerivad ained	L
QM	Skeleti-lihassüsteem	M
QN	Närvisüsteem	N
QP	Parasiitidevastased ained, insektitsiidid ja repellendid	P
QR	Hingamissüsteem	R
QS	Meelelundid	S
QV	Varia	V

ATCvet koodistikuga on võimalik lähemalt tutvuda veterinaarravimite registris, klõpsides ATC-puu nupule.

Ravimite hankimine

Tegevusluba omav veterinaararst võib veterinaarseks otstarbeks hankida ravimeid kas apteegist või ravimi hulgimüügiettevõttest. Teistest allikatest ravimite hankimine, sh ravimite postimüügist ja interneti teel tellitud ravimite kätetoimetamine posti teel või kullerposti teenusega, ning nende kasutamine loomade raviks ei ole lubatud.

Ravimi määramisel toetub veterinaararst looma kliinilise läbivaatuse ja/või tehtud uuringute ja/või võetud proovi laboratoorse vastuse põhjal kujunenud põhjendatud diagnoosile, arvestab senist ja olnud ravikuuri ning kasutatava sööda omadusi.

Vastutustundlikult valitud ravim on tõhus, kuid samal ajal nii loomale kui loomsete saaduste tarbijale ohutu.

Ravimite kasutamine ja kaskaad

Veterinaararst kasutab ravimisel ennekõike näidustusele ja loomaliigile vastavat veterinaarravimite registrisse kantud **müügilooma** ravimit. Ravitav loom peab olema identifitseeritav. Kui müügilooma ravimit ei ole saada, kuid loom kannatab ning vajab ravi, saab erandjuhul, veterinaararsti isiklikul vastutusel ning eriti lubamatute kannatuste vältimiseks valida ja manustada loomale ravimit vastavalt kaskaadile.

Mis on kaskaad?

Kaskaad on kokkulepitud astmeline tegutsemisskeem juhtudeks, kus müügilooma ravim puudub. Kaskaadi kasutamisel peab veterinaararst suutma oma valikut vajadusel **põhjendada**.

Kaskaadi etapid

Kui müügilooma ravim ei ole Eestis kättesaadav, saab kasutada kaskaadi, mis koosneb mitmetest üksteisele järgnevatest võimalustest. Valiku langetamine „otsustuspuus” edasi liikudes sõltub jah/ ei vastusest väljapakutud võimalusele.

- 1) Kas **sellele loomaliigile selle näidustuse** jaoks on müügilooma (veterinaarravimite registrisse kantud) ravim olemas? Kui jah, siis kasutan seda ravimit. Kui ei, siis on järgmine võimalus.
- 2) Kas **teisele loomaliigile selle** või samale loomaliigile muu näidustuse jaoks on müügilooma ravim olemas? Kui jah, siis kasutan seda ravimit. Kui ei, siis on järgmine võimalus.
- 3) Kas **selle näidustuse** jaoks on olemas müügilooma **inimintervishoiu kasutatav ravim** või teise **EL liikmesriigi müügilooma veterinaarravim sellele või teisele loomaliigile sellel või muul näidustusel**, ning põllumajandusloomade puhul ravim, mida teises liikmesriigis on lubatud manustada sama või teist liiki põllumajandusloomale samal või muul näidustusel? Kui jah, siis võin seda kasutada. Kui ei, siis on viimane võimalus veel.
- 4) Kas vajalikku ravimit on võimalik **apteegis veterinaararsti retsepti kohaselt ex tempore** valmistada? Kui jah, siis kasutan seda. Kui ei, siis medikament toosne ravi puudub.

Tuleb silmas pidada, et kaskaadi kolmandas punktis mainitud teises liikmesriigis müügiluba omav ravim on Eesti jaoks **müügilooata ravim**, mille kasutamiseks peab olema **eriluba**.

Eriloo saamiseks tuleb Ravimiametile esitada taotlus müügilooata ravimi veterinaarseks kasutamiseks. Taotlust tuleb esitada selleks ettenähtud **vormil**, mis on saadaval Ravimiameti veebilehel. Taotluse võib Ravimiametisse saata:

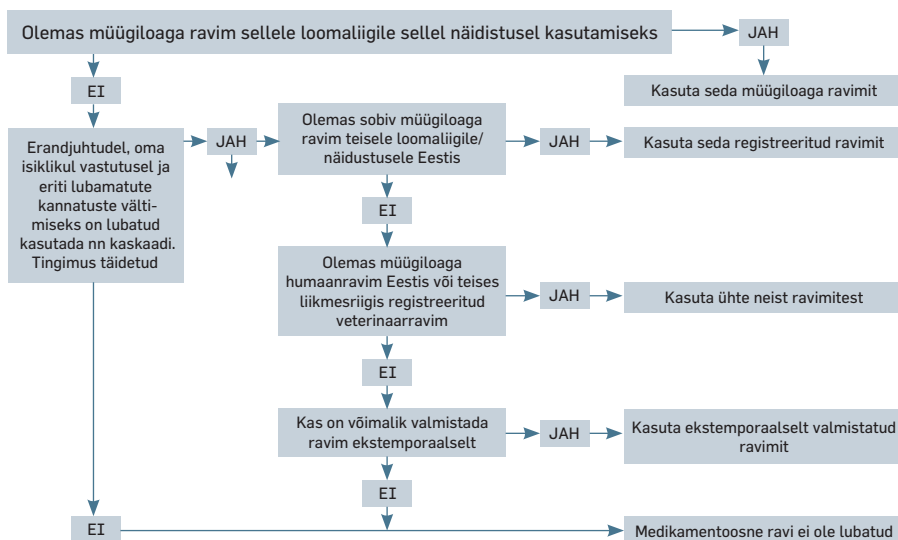
e-postiga: info@ravimiamet.ee,

faksiga: 737 4142 või

Ravimiameti [kliendiportaali](#) kaudu ID-kaardi või kasutajakonto abil.

Taotluse esitamisel on oluline, et esitatud oleks kõik nõutud andmed ning et taotlus oleks **meditsiiniliselt põhjendatud**.

Kaskaad

Kaskaad põllumajanduslooma ravimisel

Põllumajandusloomale ravi määramisel on lubatud kasutada ainult neid ravimeid, mis sisaldavad **Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse 37/2010** tabelis 1 „**Lubatud toimeained**“ nimetatud toimeaineid. Kaskaadi kasutades tuleb kontrollida, kas kasutatav toimeaine on seal nimetatud ning kas on kehtestatud toimeaine jääkide **maksimaalne piirnorm** (MRL, *Maximum Residue Limits*) toiduks kasutatavates loomsetes saadustes **sellele loomaliigile**. Piirnorm kehtestatakse teaduslikul alusel laiapõhjalise kokkuleppena, võttes arvesse toimeaine eritumise kiirust erinevates kudedes ning näidates inimesele ohutut lubatud ravimijäägi kogust loomsetes saadustes. See on lähedalt seotud ravimi keeluaaja määramisega.

Lubatud toimeaine manustamisel ja keeluajaga arvestamisel siiski loomsetest saadustest lubamatute jääkide leidmine viitab ravimi kõrvaltoimele, millest tuleb **veterinaarravimi kõrvaltoime** teatisega Ravmiametit teavitada.

Keelatud või sellele loomaliigile mitte-ettenähtud toimeaine manustamine jätab loomsetesse saadustesse ravimijäägid, mis võivad ohustada inimese tervist mistahes kogustes. Kõrge toksilisuse tõttu ei ole keelatud toimeainetele piinorme kehtestatud. Juhul, kui ettevõtte toodangus leitakse lubamatuid ravimijääke, põhjustab toodangu hävitamine majanduslikku kahju. Sellise ravimi määranud ja/või manustanud veterinaararst võib samuti arvestada õiguslike tagajärgedega.

Põllumajandusloomade ravis **keelatud toimeained** (määruse 37/2010 tabel 2):

Aristolochia spp. ja sellest valmistatud preparaadid

Klooramfenikool

Kloroform

Kloorpromasiin

Kolhitsiin

Dapsoon

Dimetridasool

Metronidasool

Nitrofuraanid (sh furasolidoon)

Ronidasool

Põllumajandusloomade ravis keelatud, kuid teatud tingimustel lubatud toimeained:

Põllumajandusloomadel on **keelatud kasutada biostimulaatoreid, hormoonpreparaate** ja teatud teisi aineid:

Androgeense, gestageense või östrogeense toimega ained (sh 17-beeta-östradiol ja selle estrilaadsed derivaadid

Stilbeenid ja stilbeeni derivaadid, nende soolad ja estrid

Türeostaatikumid

Veiste somatotropiinid

Beeta- agonistid

Viimast loetelu on võimalik kasutada allpool nimetatud **piiratud hulga veterinaarsete menetluste** korral tingimusel, et loom on identifitseeritud ning veterinaararst on määranud läbivaatuse järgselt näidustuse:

sigimishäirete ravi (sh tiinuse katkestamine);

poegimisaegse tokolüüsi esilekutsumine;

inimtoiduks mittemõeldud kabjalistel respiratioorsete häirete, lodiluu sündroomi ja laminiidi ravi ja tokolüüsi esilekutsumine;

inna sünkroniseerimine;

akvakultuurloomade soo muutmine.

Keeluaeg

Kõigil põllumajandusloomadele ettenähtud ravimitel on keeluaeg, isegi, kui see on märgitud 0 päeva või 0 tundi. Sellest tuleb kinni pidada nii veterinaararstil kui loomapidajal, kellele veterinaararst selgitab kõiki ravimi kasutamisega kaasnevaid asjaolusid.

Keeluaeg on teaduslikult põhjendatud ajavahemik ravimi manustamisest loomale tavalistes kasutustingimustes kuni samalt loomalt toiduks kasutatavate loomsete saaduste saamiseni, tagamaks, et toit ei sisalda ravimi jääke koguses, mis ületab teaduslikult põhjendatud ning kokkulepitud piirnormi. Lihtsamalt sõnastades on keeluaeg **aeg, mis peab mööduma looma ravimisest (viimane ravimi manustamine) kuni hetkeni, mil looma võib tappa ja temalt saadud liha, piima ja muid loomseid saadusi tarvitada inimtoiduks**. Ravimile kehtestatud keeluaeg on ära toodud SPC-s, PIL-s ja ravimi pakendil. Kasutades ravimit vastavalt SPC-le on tõenäoline, et loomsetes saadustes on ravimijääkide sisaldus lubatud piirnormidele vastav.

Kaskaadi puhul, kasutades ravimit erinevalt SPC-s nimetatud loomaliikidest, manustamisviisidest või ravikuuri pikkusest (nä „off- label“), tuleb määrata **maksi- maalne** keeluaeg. Kui kasutatava ravimi SPC-s ei ole märgitud asjaomaste liikide puhul kehtivat keeluaega, siis on kindlaksmääratud keeluaeg **vähemalt** järgmine:

- Munad 7 päeva
- Piim 7 päeva
- Liha, rasv ja tapasaadused va. hobuselt saadav 28 päeva
- Liha ja tapasaadused hobuselt 60 päeva
- Kala 500 kraadööpäeva

Kraadööpäev

Kalade puhul mõõdetakse keeluaega kraadööpäevades, arvestades ööpäeva keskmist veetemperatuuri. Kraadööpäev on keskmise veetemperatuuri ja ööpäevade korrutis. Jahedamas vees on kalade ainevahetus aeglasem, mistõttu ravim eritub kauem ning vajalik on proportsionaalselt pikem keeluaeg. Ravimi keeluaja arvutamiseks jagatakse 500 keskmise veetemperatuuri väärtusega. Näiteks kui ravimi keeluaeg 15° C vee puhul on 34 päeva, siis sama ravimi keeluaeg 10° C vee puhul on 50 päeva.

Kaskaad hobuse ravimisel

Juhul, kui passis on märke, et **hobune** on mõeldud **inimtoiduks**, saab kaskaadi kasutades ravi määramisel valida sobiva toimeaine määruse 37/2010 tabelist 1 hobuslastele lubatu seast, liha keeluaeg on sel juhul **60 päeva**. [Euroopa Komisjoni määrus 1950/2006](#) võimaldab lisaks valiku toimeainetest, mille piirnormid on määramata, kuid mis teatud puhkudel on hobuslaste ravis kasutamisel ainuvõimalikud. Nende toimeainte kasutamisel on keeluaeg **6 kuud**.

Kaskaad lemmiklooma ravimisel

Lemmiklooma ravimisel kehtivad kaskaadi üldpõhimõtted. Erandina üldisest müügiloo nõudest on Ravimiameti veebilehel avaldatud loetelu [akvaariumikalade](#), [puurilindude](#), [terraariumiloomade](#), [pisiinäriliste](#) ja [lemmikloomadena peetavate](#) [tuhkrute](#) ja [küülikute](#) ravimitest, mis müügiluba ei vaja. Loetelus nimetatud ravimite kasutamine teistel loomaliikidel ei ole lubatud.

Antibiootikumide vastutustundlik kasutamine

Laiaulatuslik antibiootikumide kasutamine ilma haigustekitaja tundlikkust testimata soodustab multiresistentsete bakterite arengut, mis ohustab üha enam nii inimeste kui loomade tervist ning ravivastust. Mõistlik on võimalusel vältida fluorokinoloonide ning kolmanda ja neljanda põlvkonna tsefalosporiinide põhjendamata kasutamist, kuna need on olulised inimeste raskesti alluvate infektsioonide viimase etapi ravis. Oma panuse probleemi laienemise peatamisel saab anda iga veterinaararst, **pöörates enam tähelepanu profülaktilise masskasutamise vähendamisele, ravivajaduse ennetamisele, haigustekitaja ja tema tundlikkuse määramisele, et valida teadlikumalt ravis kasutatavaid antibiootikume.** Euroopa Veterinaaride Föderatsiooni (FVE) veebileht viitab nii [ühispositsioonile](#) kui ka mitmete riikide [hea tava juhenditele](#) selles vallas. Samuti on Eesti Maaülikooli veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituudil valmis antibiootikumide vastutustundliku kasutamise juhendmaterjalid loomaliigiti (veised, sead, lambad ja kitsed), mis avaldatakse ajakirjas [Eesti Loomaarstlik Ringvaade](#) ning [instituudi veebilehel](#). Vastutustundlik kasutamine- nii vähe kui võimalik, nii palju kui vajalik.

Ravimi väljastamine loomapidajale

Pärast läbivaatust, diagnoosi ja ravi määramist väljastab veterinaararst loomapidajale ravimi kohapeal või kirjutab välja retsepti ravitava looma omaniku nimele. Ravim või retsept väljastatakse koos põhjalike selgitustega kasutamise osas. Loomade ravimiseks väljastatud ja manustatud ravimite kohta peab veterinaararst detailset arvestust (ravitava looma või loomarühma identifitseerimisandmed, ravimi nimetus, päritolu, väljastaja ja manustaja, manustamisviis ning raviskeem koos kuupäeva ja vajadusel keeluajaga) Süstitavaid ravimeid manustab reeglina veterinaararst.

Ilma lemmiklooma eelneva läbivaatusega võib loomapidajale väljastada vaid parasitooside puhul välispidiselt ja suukaudselt kasutatavaid käsimüügi anti-parasiitikume.

Veterinaararstil ei ole lubatud loomapidajale väljastada:

- östrogeenselt, androgeenselt või gestageenselt mõjuvat ravimit ega prostaglandiine sisaldavat ravimit;
- immunoloogilist, narkootilist, psühhotroopset ega muud peamiselt kesknärvisüsteemile mõjuvat ainet, süstina manustatavat kortikosteroidravimit ega süstina manustatavat beeta-agoniste sisaldavat ravimit;
- alkoholisisaldusega ravimit, mida on võimalik kasutada joobe tekitamiseks.

Erandina üldisest reeglist võib väljastada:

- suukaudsena manustamiseks mõeldud gestageenset ainet sisaldavat ravimit lemmiklooma, hobuse ja sea inna reguleerimiseks;
- raviskeemist lähtuvalt teatud haiguste (epilepsia) puhul suukaudselt manustatavat psühhotroopset ravimit.

Veterinaarravimi kõrvaltoime

Ravimi kõrvaltoime on igasugune kahjulik ja soovimatu toime, mis kaasneb ravimi kasutamisega tavapärastel või müügiloo tingimustes nimetamata kasutusala-
del, ravivea, ravimi väär- või kuritarvitamise korral või ravimiga töökeskkonnas kokkupuutumisel ning mille puhul ei saa välistada põhjuslikku seost ravimi ja kõrvaltoime vahel. Veterinaarravimi kõrvaltoimeks loetakse ka kõrvaltoimet, mis avaldub inimesel pärast kokkupuudet veterinaarravimiga, sealhulgas jääkidega loomsetes toiduainetes.

Ravimi tõsine kõrvaltoime on kõrvaltoime, mis lõppeb surmaga, on eluohtlik, nõuab haiglaravi või haiglaravi pikendamist, põhjustab pikaajalise töövõime kaotuse, raske või sügava puude, kaasasündinud väärarengu või sünnidefekti.

Ravimi seniteadmata kõrvaltoime on kõrvaltoime, mida ei ole kirjeldatud ravimi omaduste kokkuvõttes või mille iseloom, tõsidus või sagedus ei ole kooskõlas ravimi omaduste kokkuvõttega (SPC).

Veterinaarravimid nagu ka inimtervishoiu kasutatavad ravimid võetakse kasutusele alles pärast põhjalikke kliinilisi uuringuid, kuid enamasti ei selgu nende uuringute käigus harvaesinevad kõrvaltoimed või toimed, mis ilmnevad ravimi pikaajalisel kasutamisel.

Igapäevases praktikas manustatakse ravimit väga erinevatele patsientidele (erinevad vanusegrupid, erinevad loomaliigid ja -tõud), kelle tundlikkus ravimi suhtes võib olla erinev. See loob eeldused variatsioonideks ravimi toimes ja kõrvaltoimete ilmnemisel. On oluline, et veterinaararst teataks ravimi kasutamise käigus tekkinud kõrvaltoimetest. Teatamine annab infot juba turul olevate ravimite kasu ja riski suhte kohta, tagab nii ravimi pideva ohutusalase järelevalve ning aitab kaasa ravimite võimalikult ohutule kasutamisele.

Veterinaarravimi kõrvaltoimest teatamine

Teatada tuleb kõikidest kõrvaltoimetest, ka nendest, kus ravimi manustamise ja kõrvaltoime ilmnemise vaheline seos on oletatav. Kindlasti tuleb teatada järgmistest kõrvaltoimetest:

- kõrvaltoime tagajärjel loom sureb;
- kõrvaltoimed, mille korral kliinilised nähud on tugevad, püsivad pikka aega või jäävadki püsima;
- kõrvaltoimed, mida ei ole pakendi infolehel ja pakendil märgitud;
- kõrvaltoimed, mis avalduvad inimesel pärast veterinaarravimiga kokkupuutumist;

- kõrvaltoimed, mis tekivad veterinaarravimi kasutamisel registreerimata (SPC-s ja pakendi infolehes nimetamata) näidustustel ja loomaliikidel (*off-label use*);
- vähene efektiivsus (näiteks oletatava resistentsuse tõttu);
- ebapiisav keeluaeg (lubamatud jäägid loomsetes toiduainetes!);
- ravimi oletatav ohtlikkus keskkonnale;
- teadaolevad (infolehel nimetatud) kõrvaltoimed, kui nende esinemis-sagedus ja avaldumise tugevus on suurem kui infolehel märgitud.

Tõsisest kõrvaltoimest, eriti kui see lõpeb looma surmaga, tuleb teatada viivitamatult. Kõrvaltoime teatis peaks olema võimalikult detailne. Võimalusel lisada laboratoorse uuringu andmed, lahanguprotokoll, fotod ja teised asjassepuutuvad dokumendid, samuti tõenäoline diferentsiaaldiagnoos.

Kuidas kõrvaltoimest teatada?

Veterinaarravimi kõrvaltoimetest on võimalik teatada:

- elektrooniliselt Ravimiameti veebilehel avaldatud [vormiga](#) või
- saates faksi või postiga Ravimiameti veebilehel oleva vormi täidetud väljatrüki aadressil:
Ravimiamet,
Nooruse 1, 50411 Tartu
faksiga: 737 4142

Kõrvaltoimest teatanud veterinaararsti andmeid ei avalikustata.

Mida tehakse laekunud kõrvaltoimeteatisega?

Laekunud kõrvaltoimeteatise edastab Ravimiamet Euroopa Liidu ühisesse andmebaasi *EudraVigilance Veterinary* ning veterinaarravimi müügiloa hoidjale. Iga teatise puhul hinnatakse põhjuslikku seost ravimi manustamise ja tekkinud kõrvaltoime vahel. Kõik ühe ravimi kohta esitatud kõrvaltoimeteatised kogutakse kokku. Sõltuvalt teatatud kõrvaltoimete tõsidusest ja esinemissagedusest rakendatakse vajadusel veterinaarravimi ohutuse tagamiseks asjakohaseid meetmeid- lisatakse hoiatusi ravimi omaduste kokkuvõttesse ja pakendi infolehte, muudetakse ravimi näidustusi või kasutamishübeid. Erandjuhul võidakse ravim turult kõrvaldada kuni ohutusega seonduva probleemi lahendamiseni.

Ravimi kõrvaltoime registreerimine võimaldab ühendada paljude veterinaaride kogemused, mis saadakse ravimi kasutamisel suurel hulgal ja väga erinevatel patsientidel üle kogu Euroopa. Hästitoimiv kõrvaltoimetest teatamise süsteem suurendab toimete avastamise hulka ja tõstab üldist teadlikkust loomadel esineda võivatest kõrvaltoimetest.

Kõrvaltoimest teatamisega aitade suurendada kogu veterinaarravimitega seonduvat teadmistepagasit ning sellest tulenevat kasu nii loomale, loomapidajale kui kolleegile.

Kasulikud viited

Euroopa Liidu õigusaktide kogum Eur- Lex;
Eesti õigusaktide kogum Riigi Teataja;
Euroopa Komisjoni veebileht veterinaarravimite kohta;
Euroopa Veterinaaride Föderatsioon (FVE);
Ravimiamet;
Veterinaar- ja Toiduamet;
Põllumajandusministeerium (loomade tervise, heaolu ja aretuse põhivaldkond);

Komisjoni määrus (EL) nr 37/2010, 22. detsember 2009 , mis käsitleb farmakoloogilisi toimeaineid ja nende liigitust loomsetes toiduainetes sisalduvate jääkide piirnormide järgi (ELT L15, 20.01.2010, lk 1–72);

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1950/2006, 13. detsember 2006 , millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/82/EÜ (veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta) hobuslaste raviks oluliste ainete nimekiri (ELT L 367, 22.12.2006, lk 33- 45);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/82/EÜ, 6. november 2001, veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1–66; eesti keeles 13.pt, köide 27, lk 3- 68);

Ravimiseadus (RT I 2005, 2, 4);

Loomatauditõrje seadus (RT I 1999, 57, 598);

Veterinaarkorralduse seadus (RT I 1999, 58, 608);

Põllumajandusministri määrus 23.02.2005 nr 21 Ravimite ning ravimsöötade loomahaiguste ennetamiseks ja raviks kasutamise tingimused ja kord¹ (RTL 2005, 27, 380)

Õigusaktide puhul tuleb tähele panna, et vaadatakse hetkel kehtivat versiooni.

Arst ravib inimest, veterinaararst inimkonda!

Koostanud Põllumajandusministeerium ja Ravimiamet

Fotod Merike Koov

Kujundanud Hele Hanson-Penu / AS Ecoprint

Trükitud AS Pajo

Välja andnud Põllumajandusministeerium, 2012

ISBN 978–9949–462–72–8 (trükis)

ISBN 978–9949–462–73–5 (pdf)

Põllumajandus ministeerium

